

BIJWERKINGEN VAN IMMUNOTHERAPIE

Checkpointremmers

INFORMATIE VOOR PATIËNTEN

Alleen voor informatieve doeleinden. Deze brochure vervangt het advies van een arts of apotheker niet. Raadpleeg steeds uw arts en vertrouw op zijn of haar advies.

DOEL VAN DEZE BROCHURE

U krijgt deze brochure omdat uw arts een behandeling met **immunotherapie** heeft aanbevolen.

Immunotherapie kan bijwerkingen veroorzaken, en het is belangrijk dat u weet waar u op moet letten.

Deze brochure helpt u de bijwerkingen die u tijdens en na uw behandeling met immunotherapie kunnen optreden te herkennen en te begrijpen. U krijgt ook informatie over wat u moet doen wanneer u ongewenste symptomen ervaart en waarom het belangrijk is **om symptomen, hoe onbeduidend ze ook lijken, onmiddellijk aan uw zorgteam te melden.**

De informatie in deze brochure vervangt het advies van uw arts niet. Uw arts kent uw volledige medische voorgeschiedenis en zal ervoor zorgen dat u de beste behandeling krijgt.

Lees ook de bijsluiter voor bijkomende informatie over uw behandeling.

BIJWERKINGEN VAN IMMUNOTHERAPIE: DE BASIS

Checkpointremmers zijn een vorm van immunotherapie; hierbij gebruiken we uw eigen immuunsysteem om kankercellen te vernietigen.¹

PD-1/PD-L1-remmers en CTLA-4-remmers zijn een aantal soorten checkpointremmers die momenteel beschikbaar zijn.¹

Net als andere kankerbehandelingen kan immunotherapie bijwerkingen veroorzaken. Dit gebeurt omdat het immuunsysteem zowel gezonde cellen als kankercellen aanvalt.¹

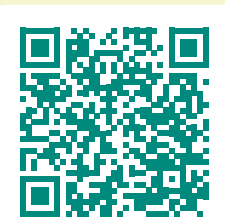
De bijwerkingen van checkpointremmers zijn doorgaans mild en omkeerbaar wanneer ze vroeg gemeld en behandeld worden.^{2,3} Bijwerkingen kunnen echter ook ernstiger zijn, en soms zelfs levensbedreigend.^{1,3} Bijwerkingen kunnen op elk moment tijdens de behandeling optreden of zelfs nog nadat de behandeling werd afgerond.²

Het is erg belangrijk dat u uw arts onmiddellijk informeert over symptomen die optreden tijdens uw behandeling.¹⁻³

Meestal is er een **'patiëntenkaart'** beschikbaar voor uw behandeling.¹ Deze kaart vermeldt welke checkpointremmer u krijgt en wat de mogelijke bijwerkingen ervan zijn. Er is ook plaats om uw contactgegevens en die van uw zorgteam te noteren. **Draag de patiëntenkaart altijd bij u.**¹

Vraag uw zorgteam om een patiëntenkaart. U kunt uw behandeling ook terugvinden op een website van de overheid:

VÓÓR DE START VAN DE IMMUNOTHERAPIE*

Zorg dat uw arts weet of u:⁴

- Nog andere geneesmiddelen neemt, recent heeft ingenomen of gaat innemen
- Een auto-immuunziekte (een aandoening waarbij het lichaam de eigen cellen aanvalt) heeft
- Een longontsteking (pneumonie) of pneumonitis heeft
- Eerder al een CTLA-4-remmer kreeg en last had van ernstige bijwerkingen
- Een allergische reactie had op andere behandelingen met monoklonale antilichamen of als u een chronische virale infectie van de lever had of heeft, waaronder hepatitis B (HepB) of Hepatitis C (HepC)
- Humaan immunodeficiëntievirus of aids heeft
- Leverschade heeft
- Nierschade heeft
- Een orgaantransplantatie of beenmergtransplantatie met donorstamcellen (allogene stamceltransplantatie) hebt ondergaan
- Andere geneesmiddelen inneemt die uw immuunsysteem verzwakken. Voorbeelden hiervan zijn onder meer corticosteroiden zoals prednison
- Zwanger bent of zwanger zou kunnen zijn, als u van plan bent zwanger te worden of als u borstvoeding geeft

***De lijst hierboven is niet exhaustief en verschilt licht voor elk geneesmiddel. Raadpleeg de bijsluiter van uw geneesmiddel en bespreek eventuele zorgen met uw arts voordat u met de behandeling begint.**

CTLA-4: Cytotoxisch T-lymfocyt antigeen-4.

MEER INFORMATIE OVER UW BEHANDELING

Uw zorgteam zal u de immunotherapie toedienen in het ziekenhuis.⁴ De behandeling wordt doorgaans toegediend als een injectie/infuus.^{2,4} U krijgt normaal elke 2-6 weken een behandeling. Een infuus duurt doorgaans 30 tot 60 minuten, afhankelijk van de behandeling. Uw arts zal bepalen hoeveel behandelingen nodig zijn.⁴

Het is erg belangrijk dat u naar de geplande afspraken komt zodat uw zorgteam u kan opvolgen en het geneesmiddel kan toedienen. Als u niet kunt komen, bel dan onmiddellijk om een nieuwe afspraak in te plannen.⁴ Als uw behandeling stopt, kan ook het effect van het geneesmiddelen stoppen. Onderbreek uw behandeling niet zonder dit met uw arts te overleggen.⁴

Wat u over immunotherapie en de bijwerkingen ervan moet weten

De bijwerkingen van immunotherapie kunnen doorheen het lichaam optreden. Bijwerkingen blijven dus niet noodzakelijk beperkt tot de plaats waar uw kanker voorkwam. Immunotherapie werkt anders dan klassieke chemotherapie en daarom treden er ook andere bijwerkingen op. Als u meer dan één soort immunotherapie krijgt, of als u immunotherapie krijgt in combinatie met een ander geneesmiddel tegen kanker is de kans groter dat er bijwerkingen optreden.³

Informeer uw huisarts en andere zorgverleners ook dat u checkpointremmers krijgt.^{1,3}

De bijwerkingen van checkpointremmers zijn doorgaans mild en omkeerbaar wanneer ze vroeg gemeld en behandeld worden.^{2,3}

Bijwerkingen kunnen echter ook ernstiger zijn, en soms zelfs levensbedreigend.^{1,3} Bijwerkingen kunnen op elk moment tijdens de behandeling optreden of zelfs nog nadat de behandeling werd afgerond.²

Welke bijwerkingen komen het vaakst voor?

Zeer vaak voorkomende bijwerkingen zijn onder andere huidreacties (uitslag en jeuk) en vermoeidheid. Daarnaast hebben ook veel mensen last van diarree of andere darmproblemen.¹

Als u last heeft van bijwerkingen kan uw arts andere geneesmiddelen waaronder corticosteroiden voorschrijven om ernstige complicaties te voorkomen en uw symptomen te verlichten.^{2,3} Uw arts kan de volgende dosis immunotherapie ook uitstellen of de behandeling stopzetten indien nodig.²

CONTACTEER UW ZORGVERLENER ONMIDDELIJK WANNEER U DENKT DAT U VOLGENDE SYMPTOMEN ERVAART...

Ontsteking van de hypofyse
Lage cortisolspiegel die vermoeidheid, verlies van eetlust, spierzwakte veroorzaakt

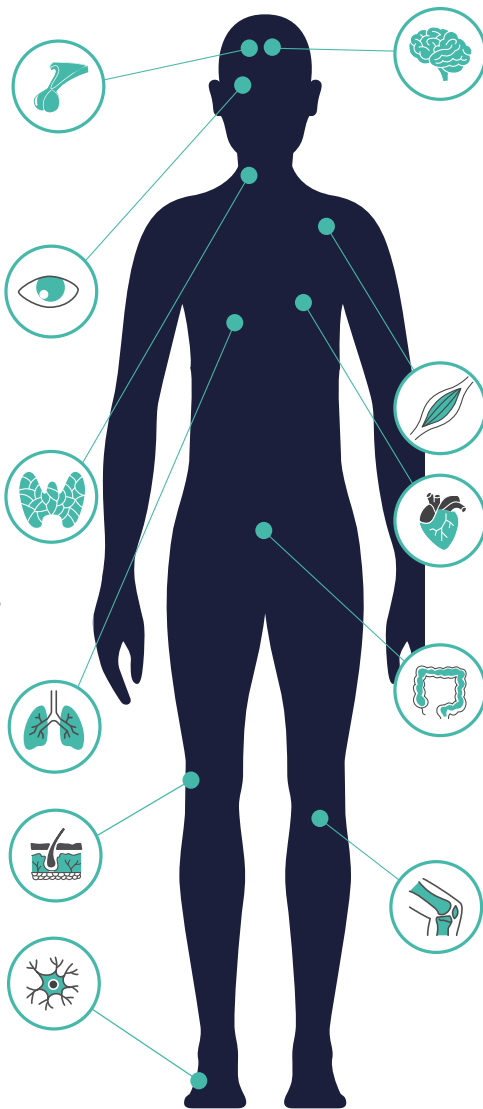
Oogproblemen
Wazig of vervormd zicht, blinde vlekken, pijn aan de ogen of rode ogen, jeukende of uitpuilende ogen, nieuwe floaters

Schildklierontsteking
Gewichtstoename of -verlies, snelle hartslag, vermoeidheid, zweten, angst, obstipatie, droge huid, koudegevoeligheid

Ontstoken longen
Kortademigheid, droge hoest, pijn op de borst, koorts

Huidproblemen
Huiduitslag, jeuk, blaarvorming

Zenuwproblemen
Verdoofd of tintelend gevoel in handen of voeten; ongewone zwakte in de benen, armen of in het gezicht

Hersenen of ruggenmerg
Verwardheid, gedragsveranderingen, hoofdpijn, toevallen, problemen met het kortetermijngeheugen, spraak- of reactieproblemen, overgevoeligheid voor licht, stijve nek, sensorische problemen, pijn, koorts, misselijkheid of braken

Spierproblemen
Spierpijn, pijn, zwakte of stijve spieren

Hartproblemen
Vermoeidheid, pijn of druk op de borst, onregelmatige hartslag, kortademigheid, dikke benen, enkels of voeten

Darmproblemen
Diarree, krampen, aandrang, pijn rond de maag, slijm in de stoelgang, koorts, nachtelijke stoelgang, bloed in de stoelgang (indien ernstig)

Gewrichtsproblemen
Pijn aan pezen of gewrichten en zwelling, stijfheid na rust, verbetert door warmte

Gebaseerd op NCCN National Comprehensive Cancer Network, 2022.³

MELDEN VAN BIJWERKINGEN

U kunt bijwerkingen ook rechtstreeks melden via het nationale meldsysteem, met de volgende gegevens. Door bijwerkingen te melden, geeft u ons meer informatie over de veiligheid van dit geneesmiddel.

België:

Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten Afdeling Vigilantie
Bus 97

B-1000 Brussel

Email: patientinfo@fagg-afmps.be

https://www.fagg.be/nl/melden_van_een_bijwerking_als_patient

Luxemburg:

Centre Régional de Pharmacovigilance de Nancy of Afdeling Farmacie en Geneesmiddelen (Division de la pharmacie et des médicaments de la Direction de la santé)
<http://www.guichet.lu/pharmacovigilance>

Het is erg belangrijk dat u uw arts onmiddellijk informeert over symptomen die optreden tijdens of na uw behandeling.¹⁻³

REFERENTIES

1. NCCN Guidelines for patients. Immunotherapy side effects. 2022. Beschikbaar op <https://www.nccn.org/patients/guidelines/content/PDF/immunotherapy-se-ici-patient.pdf>. Geraadpleegd in januari 2024.
2. ESMO Patient guide series. Immunotherapy side effects. 2017. Beschikbaar op <https://www.esmo.org/content/download/124130/2352601/1/ESMO-Patient-Guide-on-Immunotherapy-Side-Effects.pdf>. Geraadpleegd in januari 2024.
3. NCCN National Comprehensive Cancer Network. Immunotherapy side effects. 2022. Beschikbaar op https://www.nccn.org/docs/default-source/patient-resources/immunotherapy_infographic.pdf?sfvrsn=f92249ca_2. Geraadpleegd in januari 2024.
4. Europees Geneesmiddelenagentschap. Bijsluiter: Checkpointremmers. Beschikbaar op <https://www.ema.europa.eu/en/medicines>. Geraadpleegd in januari 2024.

Als u bijwerkingen ervaart ook al worden deze hier niet vermeld, contacteer dan uw arts.

BIJWERKINGEN VAN CHECKPOINTREMMERS: AANDACHTSPUNTEN

Als u mogelijke bijwerkingen opmerkt terwijl u immunotherapie krijgt, moet u dit onmiddellijk melden aan iemand van uw zorgteam.^{1,2}

- Denk eraan dat bijwerkingen op elk moment kunnen optreden, ook na afloop van de immunotherapie.²

Probeer bijwerkingen niet zelf te diagnosticeren of te behandelen.¹⁻³

UW PATIËNTENKAART

Zorg dat u altijd uw **patiëntenkaart** bij zich draagt met de contactgegevens van uw arts. Zo kan men hem of haar contacteren in geval van nood.¹ Dit is zeker belangrijk wanneer u niet thuis bent.

De kaart bevat belangrijke informatie over symptomen die onmiddellijk gemeld moeten worden aan de arts of verpleegkundige die u behandelt wanneer dit in een ander ziekenhuis gebeurt.¹ Ze dient ook om andere zorgverleners te informeren dat u immunotherapie krijgt.

MSD Belgium, SRL Vorstlaan 25, 1170 Brussel
MSD Luxembourg, Sàrl 11-13 Rue de l'Industrie, L-8399 Windhof
© Copyright 2024, alle rechten voorbehouden.